

„Stajerc“ izhaja vsaki
petek, datiran z dnevom
naslednje nedelje.

Naročnina velja za Av-
stro-Ogrsko: za celo
leto 3 krona, za pol in
četrt leta razumno;
za Nemčijo stane za
celo leto 5 kron, za
Ameriko pa 6 kron;
za drugo inozemstvo se
računi naročnino z ozi-
rom na visokost post-
nine. Naročnino je pla-
čati naprej. Posamezne
številke se prodajajo po
6 vin.

Uredništvo in uprav-
ništvo se nahajata v
Ptuju, gledališko po-
stojlo števil 3

Dopisi dobrodošli in se
sprejemajo zastoni, ali
rokopise se ne vrača.
Uredniški zaključek je
vsak torek zvečer

Za oznanila uredništvo
ni odgovorno. Cena
oznanil (inseratov) je
za celo stran K 64, za
1/2 strani K 32, za 1/4
strani K 16, za 1/8
strani K 8, za 1/16
strani K 4, za 1/32
strani K 2, za 1/64
strani K 1. — Pri več-
kratnem oznanilu se
cena primerno zniža.

Štev. 14.

V Ptuj u v nedeljo dne 7. aprila 1907.

VIII. letnik.

Papirnatte candidature.

„Nur die allerdümmsten Kälber
wählen sich den Metzger selber.“

Komedija, navadna plitva komedija je to, kar se vrši v sedanjem volilnem boju. Komedija, katere posledica bode seveda grozna žalost za ljudstvo... Prvi prizor te volilne komedije je bila ustanovitev papirnatte stranke g. pesnika „Fedorova“, po domače Vekoslava Spindlerja. Na papirju in v študentovski glavi tega raz-
žaljenega urednika celjske klepetulje se je po-
rodila nova „narodna“ stranka, ki hoče zastopati in osrečiti kmete, delavce, obrtnike, urad-
nike, sploh vse „kar leze in gre.“ A na čelu te
stranke korakajo — ne kmetje, ne delavci, ne
obrniki, marveč staroznani prvaški doktorji. Ta
nova stranka je le poizkus, — dvojni poizkus:
— prvaški odvetniki hočejo pokazati, da so
„nekaj“, da niso „figa“, da niso le pohlevni
„štifelpuceri“ kaplanokratije; drugič pa hočejo
vdomačiti tudi na Stajerskem tisti čudoviti
Tavčarjev „liberalizem“, ki umira na Kranjskem,
ki nima življenske pravice, ker ni prav ničesar
uspešnega proti nazadnjaštvu našega klerikaliz-
ma storil. In ta poizkus se je — to lahko že
danes rečemo! — popolnoma ponesrečil. Že se
brati nova „narodna“ stranka pri občinskih vo-
litvah z najhujšimi klerikalci, že kaže svojo na-
datost in nepoznanje razmer v divji gonji proti
nemščini in nemški šoli. Sama se je obsodila
mlada „narodna“ stranka in ljudstvo bode kor-
kalo preko nje na dnevni red!

Drugi prizor: Tisti klerikalizem, ki je za-
ščitnik najpomembnejših cerkvenih in posvetnih
veleposestev, ki sramoti vsak dan vero in zna-
nost, ki je skušal tekot stoletij poneumiti
kmeta, — ta klerikalizem je iznašel nakrat svoje
vroče „srce za kmeta“ in obesil si je plašč agrar-
nosti čez pleča in ustanovil slavnoznano „kmet-
sko zvezo“. Pred par tedni so se ti „kmetje“ v
knjavo šel zavzemali za „brata Srba“, s katerim
stojimo Avstrijanci v živem colninskem boju,
pred par tedni so glasovali ti čudoviti „kmetje“
Korošec e tutti quanti še za 5 milijonsko zvi-
šanje duhovniških plač, — in zdaj nakrat so
oblekli kmetake škornje, so vzeli motiko in koso
na ramo in tulijo: Le vkup, le vkup... Res,
okusna ni, ampak predrzna in nesramna je ta
komedija.

Tretji prizor: Ko je bila splošna in ednaka
volilna pravica sklenjena, objavil je „Mir“ solz-
nati članek: „Pokopani!“ Rekel je, da so „po-
kopani“, da so „živi pokopani“ Korošci. In
pisal je, da jih je pokopal klerikalni Slovenec
dr. Šusteršič... Danes pa so zlezli ti „poko-
pani“ prvaki iz svojih „grobov“ in z ravno
istim dr. Šusteršičom se bratijo pri eni časi
vina in spavaju pod eno odejo... Pač kome-
dija, nesramna in gnusna komedija!

In ti komedijanti so postavili svoje pa-
pirnatte candidature. Pri izbiri klerikalnih kan-
didatov se je pojavilo jasno dejstvo, da se ne
gre gospodi za ljudski blagor, marveč le za —
poslanke sedeže. Kaplan Korošec drži vajete v
roki, — voz pa vlečejo dr. Povalej, dr. Benko-
vič, profesor Robič, parade-kmet Pišek in hofrat
Ploj, — kdor ne vboga, temu prižvižga okoli

ušes bič kaplana Korošca. Svoj tilnik so pri-
pognili ti možakarji v jarem kaplanokratije, ka-
teri je cerkev in vera le politično sredstvo!...
Korošec, — vladar! Tisti Korošec, ki je
postal „doktor bogoslovja“ le po izredni škofovi
milosti, ki je bil že opetovano obsojen zaradi
nesramnega hujkanja in obrekovanja, ki je s
politiko umazal svojo duhovniško kuto, ki je
prelomil svojo moško besedo, — tisti Korošec,
ki je vzrok neznosni gonji na Stajerskem, vzrok
zlorabi cerkve, vzrok vsej hujskariji, — ta Ko-
rošec, ki je v dnu svojega srca sovražnik kmeta
in ljudstva sploh, ta Korošec je vladar... In
sledijo mu duševne ničle, ki znajo k večjemu
farju roke lizati, kakor Roškar ali Pišek. Kaj
bi ta dva junaka v zbornici dosegla? Ali znata
usta odpreti? Ali imata političnih izkušenj?
Ali sta vzor-gospodarja? Ah, vsega tega ne
potrebuje klerikalni kandidat; — vbogati znata
mladega kaplana in to jih napravi zmožna, biti
voljena za poslanca. Kajti ko bi zakon ne za-
hteval, da se mora voliti ljudi, potem bi pokorni
klerikalci volili Koroščevo kuto ali sosedovo
metljo... Smešne so te papirnatte candidature!
Nesramna pa je kandidatura hofrata Ploja v
okrajju Ptuj-Ormuž. Vse kar je prav, — ali ko
bi imel hofrat Ploj le iskrico moške časti v sebi,
skril bi se že davno v najzadnejši kot svoje
koče. Ali se je Ploj opral Steinovih trditve?
Stein mu je vendar očital, da je posilil nedolet-
nega otroka in do danes še ni ničesar dokazano,
da bi bila ta trditev neopravičena! Vse kar je
prav, — Ploj naj izgine iz političnega povrjšja
in nikdo se ne bode vtikal v zasebne njegove
zadeve. Ali to ne gre, da bi človek s takim
madežom stopal v javnost! Plojeva kandidatura
dokazuje vso gnulobo klerikalne stranke...

In „narodovci“? Deloma so že razglasili
svoje „Zählkandidate“. Zanimivo je pri temu
le eno: da kandidirajo ti gospodje m. dr. tudi
trboveljskega župana Roša. Mi smo Rošu
v tem listu in v nemških listih ter tudi na javnih
shodih očitali gorostasne stvari. Povedali smo, da
je kršil postavne na najgrši način, da je zaščitnik
šnoparskih ubijalcev, da je nepošteno delal kot
gostilničar, da je izdajal uradne tajnosti, da je
uradno kot župan nesramno lagal, da opravlja
javne službe le v svoj dobiček, da je hinavec
do skrajnosti, — in Roš je držal jezik za zobmi!
Zdaj pa hoče postati celo — državni poslanec...

V znamenju kaplanov, v znamenju duševnih
ničel in v znamenju Ploj-Rošovih dvojčkov stoji
prvaška kandidatura. Na Koroškem pa so po-
stavili slavnoznane Grafenauerja! Ta Grafe-
nauer hoče nasprotovati možu, ki ga pozna cela
dežela! Ali ni to komedija, plitva, gnusna ko-
medija?!

Papirnatte candidature se ne smejo obnesti!
Žalostno bi bilo, ako bi zaupalo ljudstvo svojo
usodo takim ljudem! In zato dramimo,
budimo, delajmo, kajti dan odločitve se
bliža! Naša bodočnost!

Politični pregled.

Deželni zbori so bili 23. in 27. p. m. zaklju-
čeni. V jeseni se nadaljuje zasedanje. Stajerski

deželni zbor je sklenil upeljavno tajne volitve
pri občinskih volitvah.

Avstro-ogrška banka je bojna točka v po-
godbi med našima državnima polovicama. Ogr-
i zahtevajo zdaj, da plača Avstrija bančno skup-
nost. To je malo preveč. Ogr i imajo veliko večji
dobiček od banke, kakor mi. Stanje menic
(Wechsel) v avstrijskih filijalkah te banke je za
90 milijonov manjši nego v ogrskih; avstrijske
filijalke imajo 181 milijonov, ogrske pa 264!
In v kljub temu, da ima Ogrska veliko večji
dobiček kakor mi, vkljub temu naj se mi za
skupnost potegujemo in naj jo še plačamo. Proč
s to zahtevo! Ločitev banke je nerazdružljiva
od ločitve od Ogrske, zadnja pa je življenska
potreba Avstrije.

Število kmetkega prebivalstva nazaduje,
to nam dokazujejo številke. Leta 1880 je pri-
padalo čez 60% vsega prebivalstva kmetiji,
l. 1890 le še čez 55% in l. 1900 nekaj čez
52%. Vzrok temu je izseljevanje in odpotovanje
kmetake mladine. Kmetaki sinovi odhajajo v
fabrike, ker je življenje kmeta vsled nesrečne
politične vedno slabše. Tu naj bi država pora-
bila svoje milijone, ne pa za kanone in zvišanje
duhovniških plač!

Rumunska kmetaka vojna. Celi teden so se
boji nadaljevali. Kmetje so v nekaterih krajih
kar zdijvali. Hiše, katere naj bi se zažgale, so
označili z rdečim križom, one ki naj bi se iz-
ropale pa z belim. Nekatere veleposestnike so
na grozni način usmrtili. Kri je tekla v potokih.
Zdaj poročajo listi, da so boji v splošnem z
zmago vojaštine končali. Škoda, katero so boji
povzročili, presega svoto 35 milijonov frankov.
Kralj Karol je baje nevarno obelel. Od druge
strani se pa poroča o zaroti proti kralju in
vladi. Rumunska kmetaka vojska je grozno zna-
menje, kam pride država, ki naloži vsa bre-
mena kmetu in ga izroči izsesalcem.

Dopisi.

Iz Crešnic — Dramelj. „Stajerc“ je pri-
nesel, da se je župnik Franc Ogrizek, kar „bli-
skoma“ v novo faro Dramlje selil, a to pa zato,
ker je trepetal, da mu vest očita, in je menda
že slutil in uganil, da bi se Drameljčani njega
pri knezoškofu branili ter znali s prošnjo do-
seči, ako je pa enkrat s pohištvo že tam,
potem se ne da več predrugačiti. Zato vedite
Drameljčani, četudi župnik pri občini nima ni-
česar opraviti, in pravi duhovnik po poklicu
tega niti ne zahteva niti v tem izvoljen biti
noče, ker mu le cerkev, učenost, molitev in bol-
nik na srcu leži, se vam bode vendar novi žup-
nik Ogrizek za občinskega odbornika ponujal
in vsiljeval in, če ga ne ubogate in ne sprej-
mete, bo sicer iz prižnice ropotalo, pa to nič
ne de, če ga pa izvolite, potem bode te mo-
rali plesati, kakor bode on „piskal“. Torej pa-
zite! Boljša je prva kot druga zamera. Ravno
tako kakor je Ogrizek pred 11 in 10 leti, ko
hitro je v Crešnice prišel, iz prižnice in v ča-
snikih razglaševal, da mu farani iz kleti vino
kradejo, čeravno je to le njegova žlahta storila,
in se mu za hrbtom smejala ter se z njim
norčevala in četudi so mu to ljudje razložili,

je župnik vendar dal po nekod v fari preiskovati in ljudi k sodnji tirjati, dokler mu ni oblast vse to prepovedala! — ravno tako je sedaj po odhodu čez pet dni zopet prišel iz Dramelj v Črešnice se repenčit, da so mu Drameljski vozniki pri vožnji iz soda vino pili, ter je skakal in divjal kot zbegani človek. Žalostno in sramotno za Ogrizeka zadosta, da on pri toliko težavni vožnji v mrazu in velikem snegu svojim voznikom, nekaj vina za okrepčanje ne privoščil, ter se toliko krega, dočim se je morala njemu v 11 letih vinska berja vselej dati, če je še toliko slaba tergatev bila. Tako hvaležnost Ogrizek toraj svojim voznikom skazuje! Ravno tako srdito se je on tukaj hudoval, če je tujca goveda le na njegovo zemljo stopila, ali če je kedo kako listje iz grmovja za kozo utrgal. Ogrizek pa je dal drevesa iz cerkvene hoste posekavati, ter je drva in hraste brez vsega dovoljenja tako dolgo prodajal, dokler se mu ni na pritožbo od oblasti, strogo prepovedalo. Kako pa so še njive zapuščene in v ledino spremenjene, ker Ogrizek ni lahko družine imel, povsod se je vtikal, a zastopil pa nič. Kaj bode neki njegov naslednik rekel? Kakor je Ogrizek v Črešnicah nenkrat s prepričkom začel, kar je že povedano, ter celih 11 let vedno nekaj iskal in najšel, tako se dozdeva, da že hoče ednako v Dramljah pričeti. Ogrizek, le tako naprej, pa glej da ne boš s tvojo trmoglavo zopet ob skalo zadel.

Sv. Jernej nad Muto. Spoštovani ljudje od župnika Rudolfa Raktela pri sv. Jerneju venomer v okolici pripovedujejo, kako veselo je bilo dne 24. februarja t. l. pri obhajenju 10 letnice Raktelovega župnikovanja ali instalacije. ter ga visoko povzdigujejo in hvalijo, da se v tem času veliko nepredoval! A tako le zaslepljenci, neumneži govorijo, ker resnice ne vidijo. V dokaz nasprotja se med drugim samo štiri reči navedejo: Prvič da je vselej šolo izpolnjeval, kakor se hvali, kadar niso učitelja imeli, zato je bil vendar „plačan“! Zategadel se je tudi sam v to okr. šol. svetu ponujal, učil je pa tako kakor je sam hotel! Torej zato ne zasluži nobene pohvale kakor sploh noben učitelj in delavec ne. Drugič kadar pride čas volitve, takrat rjuje kot lev in zapoveduje vsem, kako imajo voliti in kdor se mu ne uda, temu se brezverstvo in nemčurstvo očita. Ko hitro pa volitev mine, se že zopet nasprotnikom Nemcem prilizuje, kar on izvrstno dobro zna. Ako bi župnik Raktelj res veliko časti zaslužil, tedaj bi kot sin slovečega nadučitelja v Ljubljani na Kranjskem ostal, ali bi vsaj na Štajerskem na enem najslabših mest ne služboval, in bi na svojo prošnjo tudi farno pri sv. Križi nad Dravo pred par leti dobil. Tretjič: Raktelj bi gotovo najraje „sv. mision“ vsako leto imel, ako bi le doseči zamogel. Komaj je k sv. Jerneju prišel,

Žena.

Povest hindovskega naroda.

V začetku je vstvaril bog Tvaštoj svet. Ali ko je hotel vstvariti tudi ženo, vidil je nakrat, da je porabil že vso stvarino pri vstvarjenju moža. Po dolgem premišljevanju pomagal si je na sledeči način: Vzel je okroglost lune, gibčnost kače, trepetanje trave, vitkost rože, zametni vzdih cvetlice, lahkost listja, pogled srne, veselost solčnih žarkov, in solze megle, nestanovitnost vetra in bojazljivost zajca, domišljavost petelina in mehkost perja lastov, ojstrost dijamanta, sladki vonj medu, brezsrčnost tigra, gorkota ognja in mraz snega, nežni glas goloba in gostojezniost vrabca. Iz vsega tega je vstvaril ženo in jo podaril možu. Osem dni pozneje prišel je mož k bogu in mu dejal: „Gospod, bitje ki si mi ga podaril, mi zastrupi življenje! Brez odmora klepetam in porabi ves moj čas, vedno toži in vedno je bolana.“

In bog je vzel ženo zopet nazaj. Ali čez osem dni je prišel mož zopet in rekel: „Gospod, moje življenje je zelo samotno, odkar ti sem dal ženo nazaj. Pela in plesala je pri meni; vedno moram nato misliti, kako ljubečo me je pogledala, me objemala in se z mano igrala.“

In bog Tvaštoj mu je dal ženo zopet nazaj. Ali čez tri dni je bil mož zopet pri njemu. „Gospod“, je zaklical, „ne razumem stvar dobro, ali gotovo mi povzroči žena več jeze nego veselja. Prosim te, odreši me od nje!“

Ali bog je dejal: „Hodi tvojo pot!“ In mož je zaklical: „Ne morem z njo živeti!“

„Ali zamoreš živeti brez nje?“ mu je bog odgovoril. In mož je pripognil žalostno svojo glavo in je mrmrljal: „Gorje mi! Z njo ne morem živeti, brez nje pa tudi ne!“

že je istega leta 1897 sv. mision upeljal, ker mu je le ta veliko bil nesel. Pri škofijstvu zna za podporo kaj dobro prosjati, še bolj pa na priužnici na vse mogoče načine, zato je bilo tudi le eno jajce ali eno žlico zabele od ubogih zadosti, medtem ko so se kmetice s kapuni, plečeti, mnogim maslom i. t. d. zvrstile, bile so zato „gospo“ imenovane ter v „zlate knjige“ zapisane, ki take mrlične naravnost v nebesa potegnili! Še le čez štiri leta 1904 se je Raktelj na veliko prizadevanje zopet pozečilo, prejšnji mision ponavljati in popravljati, kar je še prvokrat na dolgu vstalo. Zdaj pa župnik premišluje, bode li na tej ali drugi fari zopet kako srečo imel. Četrthi osnovana učiteljici Mici Kralj, rodod Ljubljanka kakor Raktelj, se je v Dobjem z Raktelom seznanila, ter ga pozneje iz Jurklostra v Kalobje obiskovati hodila, od koder so jo ljudje večkrat podili. Potem se je iz posebnega uzroka začasno vpokojiti dala, Raktelj pa je v Kalobji nemogoč postal, ter je bil k sv. Jerneju nad Muto prestavljen. Prišla je tudi tukaj hitro za njim ter se imenovala kot Rakteljova nečakinja, sestrčna, kuharica, gospodarica, le lepo ime „učiteljica“ je tajila in zakrivala, kakor še sedaj! Ravnotako ko bi to „sramotno ime“ bilo, kar je že veliko začudenja in smeha! napravilo, ker jo vendar vsi dobro poznajo. Čez leto dni je od tukaj zopet zginila na videz v svojo domovino Ljubljano, a vresnici pa je stopila vnovič v učiteljsko službo neke v Slovenjebistriškem okraji od koder je pale v vsakih praznikih in počitnicah prišla svojega župnika Rudolfa počastit. Vozila se je po železnici do Vuzemice-Mute, od tamkaj pa v strmi breg 3 do 4 ure. Naj si je bil po zimi še tako velik sneg, zameti, led, nič jo ni opoviralo magnet do srca je vse to premagal, a v cerkev se baje v praznikih nikol ni prikazala. Ker je pa tudi prijateljica vina postala, kar pečet na nosu dokaže in je s fanti rada obcevala, je tamkaj v nekako zadrego prišla, da se je zopet začasno vpokojila, ter sedaj pri svojem bratranču? stricu? župniku R. Raktelu in v družbinski obitelji pri rečenem sv. Jerneju prebiva. Tako resnica! pa ne prazna slavnata hvala.

Iz Dramelj. Ako hoče naš novodošli župnik Ogrizek pri nas bolj mirno živeti kakor poprej, mu toplo priporočamo, da naj samo ta svoje opravila, volitve in občinske zadeve pa naj v miru pusti. Tudi ni potreba v pridige druge reči vmešavati, kar tudi Sveti oče papež prepoveduje. Kadar je treba za cerkev plačila, morajo le kmetje sami v žep seči, zapovedovalec se takrat ne zastopi. Na dan 24. marca pri volitvenem shodu bi si bil župnik lahko vse nepotrebne skrbi prihranil in se po večernicah sprehajal ali kaj cerkvenega bral. To pač srečo in žegen prinese.

Šmartin pri Slovenjgradcu. Naš g. nadžupnik Lenart je pri velikonočnem izpraševanju grajal take časnike, kateri duhovnike „obreknejo“; kakor n. pr. g. Rabuzo; katerega on jako hvali, in ti „Štajerc“ pa še niso nikoli kaj prida pisali o njemu. Nadalje je godrnjal, da dajemo premalo za sveče in da smo bogati kmetje; na sebe pa se ni spomnil, da je bogatejši kakor mi kmetje, in ima velike dohodke, kakoršnih izmed nas nobeden kmet nima. Zemljišče dal je v najem. Nekdaj bilo je v farožu veliko družine in vsi so imeli dovolj živeža; zdaj pa še za kaplane pičlo hodi, in si morajo po gostilnah hrano iskati. Imamo tudi dva g. kaplana in sicer M. Ocvirka in že tebi „Štajerc“ znanega g. Berka. G. Ocvirk je časti in spoštovanje vreden duhovnik. Ali o g. Berku ti pa lahko veliko poročamo. Prireja igre (komedije) za katere rad izveža mlade device. Upeljal je tudi „Marjine device“, ali tega mu ne zavidamo kajti pametne ga itak niso ubogale. Na Veliko noč svetile so pred Najsvetejšim pri procesiji in ko so se vrnile v cerkev, priletele so kakor bi bile kje ušle, da se je navzočim čudno zdelo. Pričakujemo kaj si bo še ta žegnani gospodek vse izmislil. Pa še nekaj. Imamo tudi nekega čislanež moža, ki gostokrat v farožu pri vinu sedi, ali na Kristusov zgled prav malo drži. Kristus je priporočal ljubezen župnik in njegovi pa zaničujejo celo farane, in jih v jamo potiskajo. Tak je sad klerikalcev. Vsevedež.

Hrastnik. Človek preroma lahko veliko

sveta, brez da bi videl tako grde, umazane organist v kakor je cesta iz Hrastnika na kolodvor, še po drugi je naravnost lumparija! Sultan Roš, ki ta kaplan niti iskricke časti v sebi, ki ne toži, čepa ljubezni. mu je očitalo najhujše lumparije, ta sultan tega hujšega seveda tudi na ta dopis molčal. Ali res naj nas rbi bila njegova prokleta dolžnost, da stori demo sam to, da bi bila cesta v redu. Ta hinavski ošab pobili kal demo! je postal vendar bogat od ljudske krvi, V Ta sesal brez pomisleka in z najumazanejšimi sredstvi. Zanimivo je to, da je Roš kot ti moram okrajnega zastopa toliko časa z repom migal sprejemal je dobil ceste. Roš je prevzel cesto in zagotovil da jo drži v redu. Ali zdaj ni več ceste, temveč zelo majhne morje blata. Kajti sultan Roš je lile se udrila šotra in prevzame obenem šoter. On je prda je bila jalec in kupec v eni osebi! Seveda ne pletovala pri temu na svoj nenastitljivi žep. Ves šoter oznanovalec pusti speljati na cesto, obstoji iz kakor je bila je pa debelih kamenj in — blata. Roš bi moral da nas je praviti kupe šotra, — ali mož tega ne razrazijo žup in tako ne more nikdo kontrolirati, ali ekabiti „Fih ta velemogočni prenapetež ali pa je pošten sploh ne so računati za Rošove „fure“? Kje je dokaz so rekli, ne opehari okrajni zastop? Sicer dela Ro nadalje svoje nezaslišane lumparije. Ljudem, ki štera ber podpisali polo za ustanovitev nemške šole, Štajerc v podeli domovinske pravice, ako ravno je postem, pa ne bom sosti. Akoravno mu je podelila kemična fabrika, pa ž zaslužno brco, vendar še jemlje meso miru. mesariji; ali dobi posebno dobro vago? Oj! Op. tvoje čednosti smrdijo do neba! Pomagal je cerk bode nikdo, tudi tisti ne, ki naj bi rajzratirati c tuljevi! druge stvari misli, kakor da vpije „živijo Roš! Mi gremo svojo pot naprej in prišel bode Sv. ko se bodo knapi in kmetje v Hrastniku spopeli nam jali Roša, kakor se spominja bolnik gnile tudi naš ki mu jo je zdravnik izrezal. Roš in Uršič, e pred o junaka smrdljive gnojnice, dva vzora korupcije bode — tudi vama bode odklenalo. ne bode

Iz Sv. Lovrenca nad Mariborom. Volitve bližajo, in kandidatje romajo od kraja do kraja ne po tako smo tudi mi srečo imeli dne 24. marca kanonika obiskom znanega „Kmetje, le vkup, le v vsa boder Franca Piška. Prišlo nas je več, ne vem ali naključbi ali iz radovednosti, pa dragi nam o se jerc“, ako ti hočem resnico povedati, bilo kmetje in po pravem 5 kmetjskih posestnikov, in kaj čevec, s zadeva so bili obrtniki in večina delavci in misli s t vrh, da ne bi lagal, tudi 2 farja. Ta Pišek sistem m razložil na široko in dolgo, veliko bebo in poglavna ljenje našega kmeta, in kaj je vse obetal utrala, bo on poslanec; pa dragi Pišek, obeta se la kaj bi se a stori težko. Govoril je tudi o velikih davkih. K in da vlada kmeta čisto nič ne podpira; da strehli. zakaj pa nisi tudi povedal koliko milijonov tim, ki bo vlada zdaj spet po nepotrebnem izdala njo. A klerikalizem, in kdo bo vse to plačati mirati od ja povem ti v obraz, ubogo ljudstvo, far go Roge ne. Pravil je nadalje, kako mora kmet od as do l nega jutra, do poznega večera težko delati; ele noči to je res, ali zakaj nisi povedal, kako lahko duhovniki denarce služijo, in povrh jim še t mamto to 5 celih milijonov pri plači poboljša; in ti d hvaliti. koliko ne Sv. na pose Zakaj nisi to povedal, dragi Pišek? Glej, ta je vp ne, ker je bil župnik in kaplan navzoč; pa enarji z ti, ko bi ti res bil le kmetjski prijatelj, bi župnik v gotovo ne zamolčal. Jaz pa ti rečem po duhov zdravi pameti: poslanec mora biti neodvisen ebela la klerikalizma; klerikalizem ne sme več nadn ore vt imeti nad ljudskimi poslanci, ker le tedaj naša krvi v Avstriji na boljše obrnilo! Tebi pa, da mo tako Pišek, ti dam svet: škisti tvoj „volilni program“ od klerikalizma, ker le tedaj znaš imeti upovnov na poslaništvo. Nov naročnik „Štajerc“ mete“

Št. lj pod Turjakom. O joj, kaj nam, nadž početni, kajti kaplan Luskar grozi čitatec ni le „Štajerca“, da jim ne bo dal odveze; ravno ahajajo ne ljudem, ki ne bodo farjev volili. Sicer se živja kaplan zdaj pred volitvami jako malo čas okrat v apovedovati. Postal je politični agent in oma ve veliko potovati. Prevzel je pa tudi službo skaskale nika, n. pr. ako g. nadučitelj in g. učiteljici Sv. čejo plesati kakor ta črnosuknež žvižga, picear je ta božji pastirček takoj pripravljen, jih je zame znani. Tudi bi jako rad g. Škergata od alba amo spravi, ker je ta naznanil, da pobija ka prena otroke v šoli kakor živino. Najbolj pa polkar ži to človeče svoj značaj v cerkvi; o temu bi ašo far

organist veliko povedati. Kaplan pa je segel tudi po drugih osebah, čeprav doslej brez uspeha. Ta kaplan posnema res lepo Kristusov nauk o ljubezni. Te izgleda nam daje! Zdaj pa imamo tega hujkanja dosti. Prosimo mariborskega škofa, naj nas reši tega človeka, kajti drugače si bomo sami pomagali. Ne bomo mu sicer okna pobili kakor v Vitaniji, ali — pomagali si bomo!

Farani.

V Terbonjah. Dragi Štajerc! S tem pismom ti moram naznaniti, da znanprej ne bom več sprejemal „Štajerca“. Pa zakaj? To vsled tega, ker naš visoko častiti g. župnik, čeravno so zelo majhni, pa so zelo hudi. Dne 17. marca se nadržali po slabih listih in časnikih, tako da je bila strah in groza. Marsikaterega je spreletovala sveta jeza, ker tamkaj bi se moral omanovat in razlagat le samo Kristusov nauk, bila je pa taka šinfarija in vpitje na prižnici, da nas je bilo sram. Naravnost imena ne izgovorijo župnik; kateri list je torej slabši? Morebiti „Fihpos“? Toliko se te pa bojijo, da te splot ne upajo imenovati na prižnici. Enkrat so rekli, da hi takih hiši ne grejo nikdar na spoved, pa bodi katera hoče, namreč kje Štajerca berejo. Menda se ga zelo bojijo. Dragi Štajerc, vsega ti ne morem povedati in tudi nočem, pa samo toliko da boš zvedel, zakaj te ne bom sprejemal več; mi je žal, čitam te zelo rad, pa žalibog če pa potlej že v cerkvi nimam miru.

Op. uredništva. Fej tistim farjem, ki omajajo cerkev s hujkanjem! Može, ne pustite se zatirati od tistih, ki žive od vaših krvavih žuljev!

Sv. Lovrenc Sl. G. Dragi „Štajerc“, omenil si nam o volitvah. Na dan sv. Jožefa pa je tudi naš župnik o volitvah pridigoval. Kričal je pred oltarjem, da so se kar iskare delale: Kdor ne bode krščansko volil, je Judaž Iškariot. Pa ne bode pomagalo, g. Sinko; nikar ne mislite, da bodo farani plesali po vaši piščalki. Zakaj pa ne posnemate miroljubnega vsega prednika kanonika Meška? Vi psujete raz prižnice, mi pa bomo odgovarjali v „Štajercu“.

Ponikva. Ljubi „Štajerc!“ Zopet ti poročam o sovražnikih, ki te ljubi „Štajerc“ obrekujejo in zaničujejo. Najhujša izmed teh je Marija Pevec, stanujoča na Ponikvi. Ta tercalka si misli s tem svojo nedolžnost nazaj dobiti. Pri tistem malem številu, ki „Štajerca“ zaničujejo, je poglavna tercalka; ta naj bi raje doma svinje futrala, kakor pa „Štajerca“ obrekovati. Tudi naj bi se v cerkvi spodobno obnašalo, ne po fantih zijati. Ker jo pa ne moremo poslušati, zato je ogenj v stehi. Ona kliče „proti Štajercu“ in tistim, ki ga čitajo in daje nam celjako klepetuljo. Ali može se ne bomo pnatili komandirati od takih babur!

Rogaška Slatina. V Velikinoči je bilo pri nas do letos toliko streljanja od pobalinov, da cele noči ni bilo miru. Letos je bil mir in se imamo to našim orožnikom, zlasti g. stražmojstru zahvaliti. Neumno streljanje je povzročilo že toliko nesreč, da bi se pač lahko preprečevalo!

Sv. Križ pri Rog. Slatini. Naš g. nadžupnik zna posebno dobro neresnico govoriti. Zadnjič je vprašal neki kmet: Od kje se bodo pa denarji za zvišanje duhovniških plač dobili? Župnik je kmetu odgovoril: „To plača vse država; za duhovne ne da kmet niti vinarja! — O ti debela laž! Kdo pa daje državi denarje, da jih more vtakniti klerikalizmu v žrelo? Ali niso to naši krvavi žulji? Ne mislite, g. nadžupnik, da smo tako zabiti, da bi se ne razumeli na te reči! Ne mislite, da se bomo pustili farbaty od duhovnov a la Korošec, ki so toliko časa „za kmete“ delali, da so dobili farji milijone... Vi, nadžupnik, raje napravite red v farovžu. To pač ni lepo, ker počenjajo vaše prijateljce, ki zahajajo k vam v farovž in se z vami zabavajo ter uživajo dobro kapljico, tako da jim je mnogokrat cesta preozka in da si morajo može doma večerjo kuhati, ker so se babure vina naškale... Na svidenje!

Sv. Jakob v Slov. Goricah. Ze dolgo nismo nitekar poročali iz našega ljubelega Sv. Jakoba. Ne zameri mi, ljubi „Štajerc“, da moram reči, da smo mi šentjakobski kmetja tako butlasti, da prenašamo petprežljivo vse, kar nam ni prav. Odkar živim v našem Sv. Jakobu in zahajam v našo farno cerkev bilo je zmirom vse v redi.

Oh ali zdaj je pa vse narobe. Ni se čuditi, da ljudi pravijo, da bo že konec sveta. Mi kmetje smo bili navajeni na lepo petje v cerkvi pri službi božji. Imeli smo mežnarje in organiste ki so zvesto opravljali svojo službo. Imenujem le enega, g. Fr. Sijanez za katerega nam je še vedno žal, in ki zasluži tudi da se ga še zdaj spominjamo, ker nam ga je nemila smrt iztrgala. Nato je naš župnik najel nekega „organista celijanca“ ali kak se že pravi. To je bil že pravi tiček. Povem resnico. Ako smo ga iskali po noči za spoved pripravljati, nismo ga našli, v njegovi hiši. Nazadnje nam je pa še faroško kuharico oženil? Zdaj je pa še vse hujši. Organist je mlad paglavec, ki samo po deklinah zija, cerkevno petje pa je pustil celo na stran. Ali misliš ti fantiček modri, da smo te mi zato najeli da bi te meli samo za gledanje pa kratek čas, ker se tako bikšaš kakor kak baron? Se še spominjaš, kako ubogo revče si k nam prišel? Zdaj ko smo te mi iz ubožstva rešili, zdaj bi se pa rad iz nas norce delal. Ali se še spominjaš, dragi fantiček, kolkokrat si nas obiskal z žaklom in z puto? A tedaj smo ti bili dobri? Veš li, moj ljubi fantiček da mi tudi vemo koliko moramo dati cerkvenim služabnikom? In ti si prišel večkrat ko imaš pisano, — še meso in klobase so ti dišale! Mi smo ti radi dali, ker smo še radi poslušali lepo petje. A zdaj si se pa celo spreobrnil. To cviljenje je za zajce in podgane strašiti! Kaj pa si napravil z fantami, ki so nam včasih prav lepo zapeli? Tiste si odpravil in zakaj? G. župniki si bil tožen ti, in si sam sebe izkopal iz blata z svojim kačjem jezikom, fante pa si omazal, da so jim celo g. župnik prepovali iti na kor. Zalostno od g. župnika, da takim paglavcem verujejo, ne da bi se prepričali, kaj je resnica. Mi pa šentjakobski kmetje, ki plačamo vse za cerkvo, želimo da bilo vse v redi, drugače pa se poberi s svojimi culicami!

Kaplja na Dravi. (Zakaj so kmetje farovž zidali?) V ponedeljek 25. marca se je zgodilo nekaj, kar se lahko zapiše v zgodovinsko knjigo fare v večni spomin. Že v nedeljo 17. m. m. se je gonil neki možičelj po imenu „Ehrlich“, neznanega obrta okoli, najbrž je bil plačan „laufburš“ klerikalne stranke. Iskal je prostor za „tabor“, pa nikdo se ga ni usmilil, čeravno je vse svoje strune napejal. Na pomoč mu je v tej sili priletel naš g. dekan, slavnoznani po neki gorjanski kelnarci; visoki njegovi „püldingi“, ki se večkrat pod mizo prekuče in po svoji „Anzeigewut“. „Pevčarjev Hanzi“ ima jih sicer še več na hrbtu, a te hočemo po malem objaviti; na vsak članek „Mira“ en „kvaterček“. Veliki plakati so bili na pokopališču, na sem-njišču in farovžu prilepani; naznanjali so, da se vrši v poslopju, ki ga je zidala fara za stanovališče poštenih duhovnov, javni politični volilni shod. Prišlo je na ta shod več ko 100 „liberalcev“, črnih pristašev dekana, pa čeravno so došli iz St. Janža, Psinevasi, Borevlja i. t. d. samo kakih 20. Kakih 50 naprednjakov je obiskalo ta shod ter se je prepričalo, da tam že vladujejo kranjski „pribandanci“, drugi del naprednjakov je čakalo pri „Zecu“, da bi došli v farovž, ako bi poklicani Janko Brejc, veleznani „tercijal“, ki se niti pred Najsvetejšim ne odkrije, tam otvoril shod. G. dekan so rdeči v obrazu gratovali in so ljudi ven potiskovali, kateri niso bili prav po volji; kandidat Grafenauer pa so malo „aufgeregt“ po sobi korakali. Pa nič ni bilo hudega; „liberalci“ so samo prišli vprašati, ali se jim da predsedništvo shoda ali ne. Ko se je to ed dr. Brejca odklonilo in se je večkrat s tožbo, kaznovanjem, „venvrženjem“ pretilo, je odšel govornik „liberalcev“ J. Kressnigg s protestom, da se zlorabi farovž, ki slihi farmanom, za politične hujkarje. Polovica naprednjakov je ostala pri shodu; pa črnuhi niso nobenega počrnil, marveč nekaj črnih je drugi dan prišlo h Košiču precej objasniti. Saj je Velika noč in solnce je vedno močnejše! Pri „Zecu“ se je medtem vršil zbor po § 2 na katerem se je enoglasno sklenilo, na primernem mestu glasno protestirati proti temu, da se farovž od človeka, ki ima tam zastoj stanovališče, zlorablja v politično hujkanje in za javne shode. Seveda bo „Mir“ zdaj kričal „Pepček pogorel“, „sijajna zmaga“ itd. A kdor je bil poleg, ta ve,

kar je resnica. „Pepček“ pa je že vedel, zakaj je odšel, kajti Kranjem se še ne da komandirati, in bodo se jih tudi še ti naveličali, ki zdaj za njimi letajo in koroško domovino izdajajo. Da le ne bode prepozno!

I. K.

Zitarava (Lažnjivost „Mira“). Kdor je imel priložnost, prečitati zadnjo številko „Ne-Mira“, in kdor le količjak pozna tukajšnje razmere, mora strmeti nad grozno predrznostjo tega že opetovano označenega lista. Govori na pr. o občinskih volitvah v naši občini, čes, da bi bili Seifrizovi hlapci napiti in so z volovskimi žilami napadli duhovnike. Hlapci pa so bili v resnici trezni, kajti bil je delaven dan in bili so pri delu. Ravno taka nesramna laž je, da sta baje gospoda Seifriz in Gaggel porinila šentvidskega župnika iz voline sobe. Gospodoma niti v misel ni prišlo, omazati svojo roko z „šnupftabakom“, bil jima je gospod vendar premalo „apetitlich“ in tudi nista prišla ob pamet kakor oni, ki je mislil, da pade cela volilna komisija po njegovem povelju pred njim na kolena, kot bi bil bog sam. Da pa takega človeka ne more prijeti z svilnatimi rokavicami, ampak da se mu je govorila krepka beseda, je z ozirom na njegovo vedenje le umevno. Mir pravi dalje, da so kmetje kar strmeli nad tako surovostjo. Res so strmeli, namreč nad predrznostjo šentvidskega župnika, kateri je prišel v ptujo občino, kjer nima nobene volilne pravice, nalašč, da bi povzročil hrup in bi imel potem Mir priložnost, v svoji resnicoljubnosti pisati ravno nasprotno temu, kar se je v resnici dogodilo. Našteti moremo celo vrsto klerikalnih kmetov, ki so obsojali tako počenjanje blagoslovljenega gospoda izživca. Mir naj raje govori o farskih priganjačih, ki so izživali v svoji pijanosti naprednjakih kmetov. Le veliki potrpežljivosti naprednjakih kmetov se imamo zahvaliti, da volitev, ki se je dosedaj, dokler ni bilo farske hujkarje, vršila vselej mirno in dostojno, ni končala s tepenjem. Vprašamo Mir nadalje, zakaj on ne razkriva farskih lumparij, ki jih je toliko? Zakaj ne poroča o lumpariji v Apačah, o kateri je Štajerc pred nekaj časom poročal? Zakaj nič ne izjavi o onem gospodu, ki 4. božje zapovedi nič ali le teoretično pozna? Ja ljubi čitatelj, to je nekaj drugega. Pregovor pravi: Vrana drugi očesa ne izključva. Vemo sicer, kje se skovajo tisti lažnjivi članki. Svetujemo le pisateljem, naj se bolje drže resnice, sicer bomo zapeli osterjšo. Vemo veliko zanimivega o tistih bratcih, več, nego jim more biti ljubo. Prijatelj resnice.

Novice.

Svojo lastno pot smo sedem let hodili in tudi odslej ne pogledamo ne na levo, ne na desno. Nova „narodna stranka“ se je izjavila na svojem zaupnem shodu v Mariboru, da noče s „Štajercijanci“ nobenih zvez, pač pa s socialisti. Hudirja, kdo se v am je pa silil, vi prenapeti, domišljavi gospodeki? Kje in kedaj smo vam pa ponujali zveze? Ta sklep „narodovcev“ je bil le pesek o očij. Res je, da so se razni „narodovci“ nam silili, ali odklonili smo njih ponudbe. Kajti dobro vemo, da je „nova“ stranka le nova larfa na starikavo obličje prvaštva. Opozarjamo somišljenike, da nastopa „napredna zveza“ popolnoma samostojno z lastnimi kandidati in po lastni poti! Z nikomur se ne vezemo! Prijazno deklamiranje posameznih „narodovcev“ naj naši somišljeniki odklonijo, zlasti zdaj, ko je volitev v Polzei dokazala, da se zvežejo „narodovci“ tudi z naj-črnejšimi farskimi podrepniki, kadar se gre proti ljudstvu. Torej — nobenega paktiranja, nobenih zvez — mi gremo svojo lastno pot naprej!

Naše kandidate objavimo v prihodnji številki „Štajerca“ Somišljeniki naj se ne pustijo zapeljati od lažnivih poročil od strani nasprotnikov. V vseh okrajih postavimo svoje kandidate!

Reklamirajte svojo volilno pravico! Volilni imeniki so že v raznih občinah izloženi. Vsakdo sme in vsacega dolžnost je, vpogledati v listo, ako ni izpuščen. Kdor ni v volilnem imeniku vpisan, naj to nemudoma zahteva. V ta namen odda pri občinskemu predstojniku pismeno reklamacijo, kakor smo jo v zadnji številki objavili. Priloži naj rojstni in domovinski list, oz. delavsko knjižico ali vojaški pas. Kdor opazi,